

For lave skorstene giver nabogener

Kilde: Ole Schleicher mfl. (2007): Vurdering af omfanget af dårlige skorstene til private brændeovne og brændekedler, regelgrundlag og løsningsmuligheder (Miljøstyrelsen, Miljøprojekt 1192 (MP 1192))

Årsager til røggener hos naboer er

- dårlige fyringsvaner med for lidt forbrændingsluft
- for lav skorsten
- uhensigtsmæssig placering på huset
- for kort afstand til naboer eller en kombination heraf (se s.6 i MP 1192).

Hvis skorstenen udmunder inden for husets hvirvelzone vil vinden trække røgen ned til jorden bag ved huset og sprede den langs med jorden (se s. 7 i MP 1192).

Før 1960 byggede man villaer i to etager, og skorstenen var altid placeret midt i huset, da det gav en bedre fordeling og udnyttelse af varmen fra datidens fastbrændselsfyr eller -kedel. Ved olie- og el-opvarmning er dette ikke nødvendigt pga. den mindre luftforurening.

Nutidens opvarmning med brændeovne og brændefyr er et skridt tilbage til fastbrændsel, der ikke fungerer sammen med nyere boligbyggeri. Brændeovne og -fyr forurener langt mere med fine partikler, tjærestoffer og dioxin pr. energienhed end olie-, gas- og el-opvarmning, sådan som Danmarks Miljøundersøgelser har påvist, og mange anlæg opfylder ikke kravene til skorstenenes højde og funktion (se s. 21-22 i MP 1192).

Regulering af røggener

Skorstene og ildsteder reguleres i øjeblikket af Bygningsreglement 2010. I § 8.5.3.1, stk. 3 står der følgende: "Aftrækssystemer fra anlæg til fyring med fast brændsel bør altid være højere end bygningens højeste punkt. For at leve op til miljøbeskyttelseslovens krav bør der ved fastlæggelse af aftrækshøjden, specielt for brændeovne og andre anlæg til fyring med faste brændsler, tages hensyn til spredningsforholdene, dvs. turbulens fra bygning og beplantning, afstand til og højden af omgivende huse samt den fremherskende vindretning i forhold til naboerne. Hvis et fyringsanlæg medfører væsentlige røgluftgener for omgivelserne, giver miljøbeskyttelsesloven kommunalbestyrelsen mulighed for at kræve, at fyringsanlæg og aftrækssystemet eller fyringen ændres, så generne ophører. Hvis ulemperne

ikke kan afhjælpes, kan kommunalbestyrelsen forbyde anvendelse af anlægget."

Men ved regulering er det vigtigt at huske, at der er tale om regulering af en væsentlig forurening jf. miljøbeskyttelseslovens § 42, hvis røgen ikke kan fortyndes frit, når den forlader skorstenen (ifølge kontorchef Claus Torp, Miljøstyrelsen, 27.03.07).

Hvis man ikke følger de konkrete anbefalinger i SBI-anvisning nr. 189, nemlig at skorstenen bør være mindst 5 m høj regnet fra gulvet, og at den bør være 1 meter over den højeste del af taget, så skal man kunne dokumentere eller sandsynliggøre, at spredning af røgen i forhold til naboerne alligevel er opfyldt. Denne udlægning svarer til andre vejlednings retsvirkning, og til erfaringerne fra de retslige afgørelser af påbudssager om røggener (se s.25 i MP 1192).

Derfor burde erhvervs- og byggestyrelsen sammen med miljøstyrelsen komme med en klar udmelding til kommunerne om, at SBI-anvisningen i bogstavelig forstand skal følges. Det burde følges op med, at skorstene, som ikke lever op til reglerne, ikke bliver godkendt (se s. 27 i MP 1192).

Samtidigt burde det også præciseres, at i forhold til at undgå røgnedslag og nabogener er det ikke altid tilstrækkeligt at følge bygningsreglementes anvisninger. Det gælder specielt i tæt-lav bebyggelse (se s. 27 i MP 1192). - Således er én meter skorstene på flade tage og på læsiden af skrå tage i de fleste tilfælde ikke højt nok til at undgå påvirkninger fra husets hvirvelzone (se s. 31 i MP 1192). - Når skorstenen ikke placeres det optimale sted på tagfladen, skal den have en højde på flere meter over tagryggen, hvis røgen skal gå helt fri af bygningens hvirvelzone og spredes frit i omgivelserne (se MP i nr.1192).

Miljøprojektets konklusion

Det bør grundlæggende betragtes som en menneskeret at kunne indånde frisk luft i sit hjem og sin have uden at blive generet af lugtende og sundhedsskadelig røg fra naboers brændeovne eller brændekedel (se s. 89 i MP 1192).

Solveig Czeskleba-Dupont, marts. 2011.
(orig. 2007) braenderoeg@braenderoeg.dk

Hotspot fra nr. 4 fra LOB